1
כל עוד הנר דולק – אפשר לתקן

מסופר על רבי ישראל מסלנט, שיצא פעם בלילה מאוחר לרחובות העיר. לפתע ראה אור קטן בוקע מבית מלאכה דל. נכנס – ומצא סנדלר זקן יושב ליד נר דועך, מכה בפטישו ומתקן נעליים. שאל אותו הרב: "אמור נא לי – מדוע אתה עובד בשעה כה מאוחרת?" ענה הסנדלר בפשטות: "רבי... כל עוד הנר דולק – אפשר לתקן."
נרעד רבי ישראל עד עומק ליבו.
יצא לרחוב וקרא: "יהודים! כל עוד הנר דולק – אפשר לתקן!"

נִכְנְסָה אֵלַי רַעְיָה, אִשָּׁה מְטֻפַּחַת,
לְבוּשָׁה בִּצְנִיעוּת, עַל רֹאשָׁהּ מִטְפַּחַת,
בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה בְּשִׁעוּל הִיא נִתְקֶפֶת.
לֹא קָשֶׁה לְאַבְחֵן – מְדֻבָּר בְּלַיֶּפֶת.

מַחֲלָה לֹא טוֹבָה, אֵין מַרְפֵּא לָהּ כִּמְעַט,
יֵשׁ תְּרוּפוֹת בּוֹדְדוֹת, מוֹעִילוֹת אַךְ בְּמִעַט.
אִם הַמַּחֲלָה מִתְקַדֶּמֶת – יֵשׁ חַמְצָן שֶׁעוֹזֵר;
בְּבִטָּחוֹן הִיא אוֹמֶרֶת: בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם אֶתְגַּבֵּר.

וְאָז הִיא סִפְּרָה עַל הַסַּנְדְּלָר וְהַנֵּר,
"יֵשׁ זְמַן," אָמַרְתִּי, "לֹא צָרִיךְ לְמַהֵר..."

כַּעֲבֹר מִסְפַּר חֳדָשִׁים הַמַּצָּב הִדְרְדֵּר,
הַחַמְצָן לֹא מַסְפִּיק, צָרִיךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר.
הַשְׁתָּלַת רֵאוֹת הִיא הַפִּתָּרוֹן, וְיִהְי מָה.
נִכְנְסָה לָרְשִׁימָה שֶׁל מַמְתִּינִים לִתְרוּמָה.

וְשׁוּב הִיא הִזְכִּירָה אֶת הַנֵּר הַבּוֹעֵר.
עָנִיתִי: "יֵשׁ עוֹד זְמַן, לֹא צָרִיךְ לְמַהֵר."

חָלְפוּ כַּמָּה חֳדָשִׁים, הַמַּצָּב הֶחְמִיר,
כְּבָר צָרִיךְ שְׁנֵי מְקוֹרוֹת שֶׁל חַמְצָן מֵהַקִּיר.
"מֵאַיִן יָבוֹא עֶזְרִי?" – שָׁאֲלָה בִּתְחִנָּה.
"בְּקָרוֹב, בְּקָרוֹב. אַתְּ בְּרֹאשׁ הָרְשִׁימָה."

שְׁנֵינוּ חָשַׁבְנוּ עַל הַזְּמַן הַדּוֹהֵר,
וְעַד כַּמָּה יַסְפִּיק לְהָאִיר עוֹד הַנֵּר.

וּבָרֶגַע הָאַחֲרוֹן – כְּמוֹ נֵס – יֵשׁ תְּרוּמָה:
זוּג רֵאוֹת מְעֻלּוֹת מִמִּשְׁפָּחָה מַדְהִימָה,
שֶׁהִסְכִּימָה לִתְרֹם תְּרוּמַת אֵיבָרִים
מִגּוּפַת יַקִּירָהּ לְהַצָּלַת אֲחֵרִים.

כְּשֶׁהִתְקַשַּׁרְתִּי, עָנְתָה: "זֶה לֹא יִתָּכֵן!"
"רַעְיָה, הַנֵּר עוֹד דּוֹלֵק? בּוֹאִי לְתַקֵּן!"
הַהַשְׁתָּלָה אֶת רַעְיָה עַל רַגְלֶיהָ הֵקִימָה,
וְהַנֵּר עוֹד דָּלַק עֶשְׂרִים שָׁנָה קָדִימָה.

על אחד הקירות בבית הכנסת הקווקזי בטירת הכרמל, בתוך מסגרת מפוארת, מתנוסס הפסוק "כל עוד נר דולק אפשר לתקן". בית הכנסת הקווקזי משמש מרכז תפילה ומפגש לבני העדה הקווקזית בעיר, ומשמר את מסורת התפילה, המנהגים והמורשת שהביאו עמם בני הקהילה. מעבר להיותו מקום תפילה, הוא מהווה בית קהילתי המחבר בין הדורות ושומר על הזהות והמסורת של יהודי הקווקז.

2
המיליונר שהבריא

השיר הבא מבוסס על סיפורו של חולה חרדי, שסבל מיתר לחץ־דם ריאתי בשל קרישי דם בָּריאות (CTEPH בלעז). בשנת 1997, עוד בטרם בוצעו ניתוחים מסוג זה בישראל, הוא נשלח בהמלצת הרב פירר לסן־דייגו שבארצות הברית, כדי לעבור את ההליך במרכז רפואי המנוסה בניתוחים כאלה. החולה התאושש באופן מדהים, ולהפתעתי ביקש להודות על ש"עשיתי אותו מיליונר". כעבור 13 שנה הזמין אותי למסיבת בר־המצווה של הניתוח. כיום, ניתוח זה של הוצאת קרישים מעורקי הריאה מבוצע גם בבתי החולים המובילים בישראל.

שִׁמְעוֹן הָאַבְרֵךְ הָיָה כְּחַלְחַל לְמַרְאֶה,
מִתְנַשֵּׁף בְּקַלּוּת, בְּכָל תְּנוּעָה מִתְקַשֶּׁה.
לְאַחַר בֵּרוּר מַעֲמִיק אֶבְחַן הַמַּצָּב:
קְרִישֵׁי דָּם מְרֻבִּים חָסְמוּ אֶת רֹאוֹתָיו.

תְּרוּפוֹת הֶזְלְפוּ, הַדָּם דִּלַּל כַּמַּיִם,
אַךְ הַלַּחַץ הָרֵאָתִי הִמְרִיא לַשָּׁמַיִם.
רַק טִפּוּל אֶחָד עָשׂוּי לְהָיוֹת לְעֵזֶר רַב:
פְּתִיחַת הַסְּתִימוֹת; דָּרוּשׁ פֹּה שְׁרַבְרַב.

נִתּוּחַ עֲנָק לַמְּטָפָּל מְצַפֶּה,
נִתְיַעֵץ עִם הָרַב[1] מֵ"עֶזְרָה לְמַרְפֵּא";
הוּא מַמְלִיץ עַל סַן־דִּיֶגוֹ, מֶרְכָּז מְעֻלֶּה,
אַךְ בַּטִּיסָה יִדָּרֵשׁ חַמְצָן לַחוֹלֶה.

כָּל בָּלוֹן חַמְצָן מַחֲזִיק רַק שָׁעָה,
הַדֶּרֶךְ לְסַן־דִּיֶגוֹ הִיא עֶשְׂרִים שְׁעוֹת נְסִיעָה!
עֶשְׂרִים בָּלוֹנִים בַּמָּטוֹס הֻתְקְנוּ בְּהַצְלָחָה,
וְשִׁמְעוֹן אָל הַיַּעַד הִגִּיעַ בְּבִטְחָה.

חָלַף עָבַר שָׁבוּעַ, הֻחָזָה נִפְתַּח,
שְׁלַל קְרִישִׁים הֻשְׁלְכוּ כְּלְאַחַר כָּבוֹד אֶל הַפַּח.
מִיָּד יָרַד הַלַּחַץ וְהוּקְלָה הַנְּשִׁימָה,
אֵין צֹרֶךְ בְּחַמְצָן – זוֹ הַבְּשׂוֹרָה הַנְּעִימָה.

עָבַר חֹדֶשׁ וְשִׁמְעוֹן שָׁב הַבַּיְתָה מְאוֹשָׁשׁ
בְּטִיסָה רְגִילָה, בְּלִי חַמְצָן וּבְלִי חֲשָׁשׁ.
אַחֲרֵי חִבּוּק וּדְמָעוֹת עַל הַגֶּס הַגָּדוֹל,
בִּקֵּשׁ לְהוֹדוֹת "עַל הַכֹּל, עַל הַכֹּל":

"רֵאשִׁית, שֶׁהֶחֱזַרְתָּ בִּי אֶת נִשְׁמָתִי,
וְעַל שֶׁאוֹתִי הָפַכְתָּ לְמִילְיוֹנֵר אֲמִתִּי."
"אֲנִי?" הִתְפַּלֵּא הָרוֹפֵא בְּמְבוּכָה,
"אֲנִי רַק שָׁלַחְתִּי אוֹתְךָ לַגֶּכָר..."

"כָּל בָּלוֹן, מֵאָה עֶשְׂרִים דּוֹלָר – בָּדוּק,
וּמַסְפִּיק לְשִׁשִּׁים דַּקּוֹת בְּדִיּוּק.
בְּדַקָּה נָשַׁמְתִּי עֶשְׂרִים פַּעַם בְּעֶרֶךְ:
עֲשָׂרָה סֶנְט לִנְשִׁימָה, כָּל הַדֶּרֶךְ,

וְעַכְשָׁו אֲנִי מִילְיוֹנֵר מִבְּלִי לַעֲבֹד:
כָּל שָׁעָה וְכָל רֶגַע נוֹשֵׂם עוֹד וָעוֹד,
אָז מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ, מֶלֶךְ עֶלְיוֹן,[2]
שֶׁהֶחֱזַרְתָּ נִשְׁמָתִי וְנָתַתָּ לִי מִילְיוֹן!"

המיליונר שהבריא

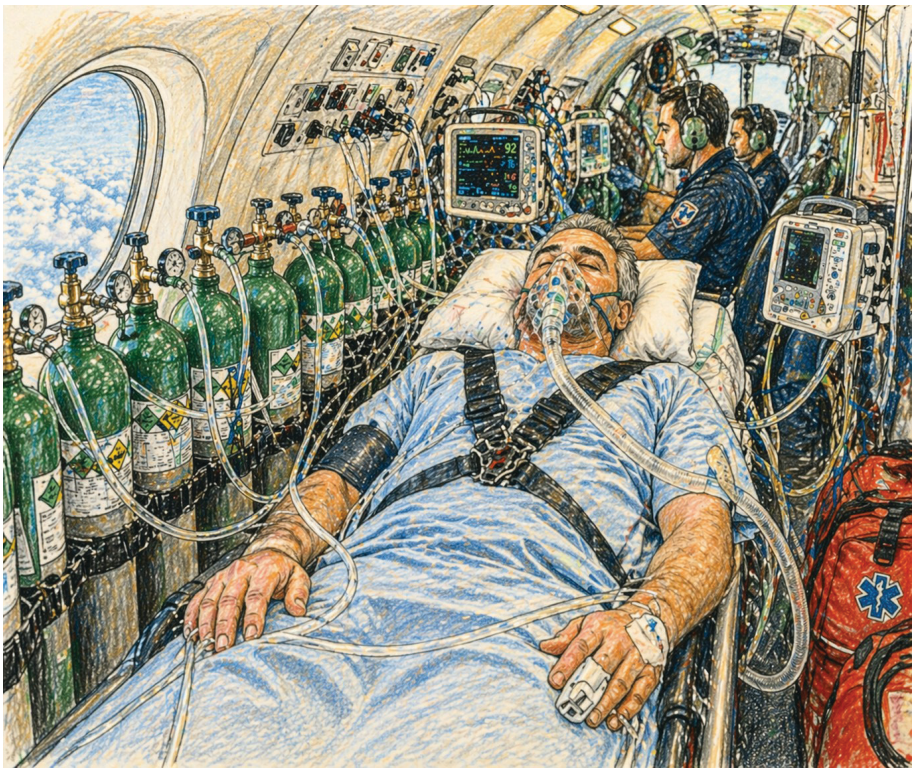

1 **הרב אלימלך פירר,** מייסד ויו"ר ארגון "עזרה למרפא", נודע בזכות היכרותו העמוקה עם מערכת הבריאות ורשת הקשרים הבין־לאומיים שלו, שבזכותם הפך לדמות מרכזית בגישור בין חולים לבין הרפואה המתקדמת – בכלל זה הפניות למומחים וליווי בטיפולים מורכבים בארץ ובעולם.

2 **"מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ, מֶלֶךְ חַי וְקַיָּם, שֶׁהֶחֱזַרְתָּ בִּי נִשְׁמָתִי בְּחֶמְלָה, רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ."** את תפילת "מודה אני" נהוג לומר מייד עם הקימה מהשינה, עוד לפני נטילת הידיים. התפילה מבטאת רעיון עמוק במסורת היהודית, ולפיו כל בוקר הוא מעין "בריאה מחדש" – החזרת הנשמה לאדם.